

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 42.

Z KRAKOWA DNIA 26 MAJA 1824 ROKU WE ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 18 Maja.

W Imieniu Najjaśniejszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSY, KRÓLA POL-
SKIEGO &c. &c. &c.
KSIĄŻE NAMIESTNIK KROLEWSKI
w Radzie Stanu.

Po rozważeniu przedstawienia Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu dnia 1 Kwietnia r. b. Nr. 18.547 zgodnie z wnioskiem teyże Kommissyi Rządowej, postanowiliśmy: iż Galary, iako i inne tym podobne statki wodne zagraniczne, skoro z ładunkiem, to iest produktami lub towarami na wewnętrzną konsumpcyą kraju przeznaczonemi, wchodzi, tak iak bryki przy transportach ładowych wolne do wprowadzenia bez wszelkicy opłaty byćż mają; zakaz zaś wprowadzania rzeczonych statków do kraju, ściągając się winiea iedynie do statków próżno bez ładunków na sprzedaż lub inną spekulacyą wchodzić mogących wylączając wszakże od tego galary próżne w Obwodzie Wolnego Miasta Krakowa wyrabiane, które podług Taryfyy do układu handlowego z Rządem tegoż Mia-

sta zawartego, dołączoney, za opłatą po złotych Polskich cztery od szuki, wolne są do wprowadzania.

Wykonanie tego naszego postanowienia Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyney dnia 6 Kwietnia 1824 r. (podpisano) Zaiączek.

Minister przydujący
w Kom: Rząd: Przychodów i Skarbu
(podp:) X. X. Lubeki.

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem:

Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) Kossecki.

Z Paryża d. 11 Maja.

Izba Parów przyjęła d. 7 b. m. projekt do ustawy względem siedmioletności izby Deputowanych większością 137 głosów, przeciw 67. Do teyże izby wniesiony został przyjęty przez izbę Deputowanych projekt o znizeniu prowizyi od obligacyy rządowych, do którego roztrząsienia wyznaczona została kommissyia.

Rozporządzenie Królewskie z d. 9 b. m. zapewnia wszystkim oficerom na połowie żołdu będącym lub na nieograniczony czas od służby uwolnionym, wysłużoną płacę podług wielości lat służby, chociażby nawet zupełnie zawód wojskowy opuścili.

D. 7 gracował Król z Prezesem rady Ministrów. — J. K. M. mianował Xcía Broglio - Ravel dowodcą brygady w osadniczem woysku w Hiszpanii.

Znany z uwięzienia Ludwika XVI Poemistrz Drouet w St. Menchould, umarł w Varennes w 62 roku życia.

Od 820 lat Anglija i Francyja zostawały przez 266 lat w wojnach, w których oba kraje utraciły 26 mill. ludzi.

Umocowany do nowej pożyczki Hiszpański Kommissarz de Burgos oznajmił, iż od pierwszej części tej pożyczki prowizya będzie d. 1 Lipca wypłacona.

Bogaty Anglik z Marsellii udać się chce do Malty, dla służenia jako ochotnik przy oblężeniu Algieru.

Jenerał Hr. Guillemínót odpłynął d. 8 b. m. na fregacie Juno z Tuluzy do Stambułu.

Przybył tu Hiszpański Jenerał Mossillo.

Zapewniają, iż w krótcie PP. Labourdonnaye i Lolot zaczną tu wydawać dziennik kontra - opozycyi pod tytułem: *L'Aristarque*.

Dziennik *Indicateur* w Bourdeaux wychodzący zawiera co następuje: "Wyznaczeni do urzędzenia woyska Hiszpańskiego Jenerałowie postanowili na radzie Królewskiej, iż wybranych być ma 50 do 60,000 rekrutów, z których 30,000 przeznaczonych będzie do wyprawy do Hiszpańskich posiadłości w

południowej Ameryce. Królewsko - Filipińska kompania dostarczyć ma na początkowe uzbrojenie pół miliona franków."

Do Francyi, a mianowicie do stolicy wprowadzono kryjomem sposobem zfałszowane srebro. Powierzchnownie wyglądały jako dobre srebro, a wewnątrz znajdowała się różna mieszanina, i wartość grzywny przedniego srebra była w niektórych o trzecią część mniejsza.

Od granic Hiszpańskich d. 5 Maia.

Nie więcej jak 4000 kulka set ludzkiego woyska Francuzkiego idzie do Hiszpanii, dla zastąpienia ubytku w osadniczem naszym woysku przez wyście ze służby, i. t. d. Z dywizyi Loverdo idzie tylko 8 batalionów do półwys. u.

D. 2 Kwietnia przybyli do Pamplony jeńcy Hiszpańscy, którzy należeli do osady tej twierdzy. Żołnierzy odesłano zaraz do domów, ale milicyantów zatrzymano i w cytadeli osadzono. Sądzą, iż po krótkim więzieniu za zapłatą kary pieniężnej będą uwolnionemi. — W Vittoria uwięziono kilkanaście osob. — W Viana (w Nawarze) napaść miano i zabić 4 żołnierzy z pułku Jaen, którzy z niewoli Francuzkiej powrócili.

Tygodnik Europejski, który dotąd w Barcelonie wychodził i poświęcony był literackiem wiadomościom, został od rządu zabroniony.

Uwikłany w sprawie Lonjona o występki przeciw krajowi Adwokat Joly z Limoux, który w roku zeszłym zaocznie był osądzony, stawiał się dobrowolnie do więzienia w Perpignan. — Pięćdziesiąt Piemontczyków, których pomiędzy powracającemi do Hiszpanii jeńcami

postrzeżono i w Piemontcie zatrzymano, odeszli d. 28 Kwietnia bez zasłony do Hiszpanii.

Z Madrytu d. 30 Kwietnia.

Gdy Król d. 22 Kwietnia wysłuchał Mszy S. w Katedralnym Kościele Toledońskim, kazał sobie pokazać miecz, który zmarły w r. 1214 Alfons VIII nosił podczas bitwy pod Nivas de Tolosa. Nazajutrz odwiedziła cała rodzina Krolewska bibliotekę Kapituły katedralnej, gdzie oglądała wiele ciekawości, a między innymi piękną książkę do modlenia Karola V. i rękopism wierszów Alfonsa mądrego. Sądzą, iż Król zjedzie na kilka dni do Madrytu, a potem uda się do Escorial lub do Saceden.

Minister łask i sprawiedliwości wydał do Arcybiskupów, Biskupów, i przełożonych klasztorów rozkaz, aby wszyscy Xięza, którzy należeli do *Communos* lub *Carbonari* na czas niejaką w klasztorach pozamykanemi byli, gdzie pobierać będą po 2000 realów. Podobnymże sposobem zdaje się rząd zwracać uwagę na członki Stanów. Wszystkie protokóły posiedzeń Stanów od r. 1820 aż do rozwiązania ich w Kadyxie mają przeyrzanemi być przez wyznaczoną juntę, aby po okazaniu zdania każdego mógł względem przyszłego ich losu stanowiąc. — Hr. Clabizo, konstytucyyny Alkad w Madrycie, który pojechał z Stanami do Sewilli, został w Grenadzie uwięziony. Z takiegoż powodu uwięziono w Saragossie 15 officerów i twierdzy Jaka osadzono.

Pracują tu nad ułożeniem nowego planu nauk, który mieć ma miejsce od 1 Października r. b. i w tym celu powo-

łano do Madrytu najznakomitszych profesorów wszystkich uniwersytetów w kraju, którzy przed 1 Lipca zjechać tu muszą.

Z Londynu d. 8 Maia.

Wczoraj Kancelarz skarbowy złożył izbie niższej Parlamentu budżet roku bieżącego, który z powodu podanych przez Ministrow od miesiąca Lutego wniosków znacznie się zmienił.

We wtorek była gabinetowa rada w kancelaryi spraw zagranicznych, na której wyjąwszy Lorda Kancelerza znajdowali się wszyscy Ministrowie, i trwała dwie godziny. — Wczoraj popołudniu zebrał się znowu Ministrowie w powyższej kancelaryi.

Na uczcie, którą Kapitan Parry d. 5 na przeznaczonym do nowej wyprawy okręcie dał, znajdowało się do 600 osób. Naprzód był koncert, potem nastąpiły tańce, a nakoniec była wiecezka, podczas której wszystkie okiły były oświetlone.

P. Campbell, officer w sile morskiej Królewskiej i autor wielu szacownych pism, który przed kilku laty kompanii Afrykańskiej swoje usługi ofiarował, chce teraz własnym kosztem rozpocząć nową podróż do Afryki.

Słychać, iż rząd rozkazał znaczną ilość amunicyi posłać do Cap-Coast-Castle (na Złotym brzegu afryki), gdzie iak wiadomo Anglicy przez Ashantów pobitemi zostali. Czyli tamże posłane będą wojska, dotąd jeszcze niewiadomo.

Dnia 2 b. m. wydobyto z Tamizy zwłoki znakomitego uczonego Kr. Bawarskiego Dozorey min Schmitz.

Od r. 1786 potrojiły się dochody Anglii. W rzeczonym roku nie wynosiły

lak 14¹, a teraz przeszło 50 mill: funtów szterlingów.

Do upiększenia zamku Windsor, w powabnem leżącym położeniu, poruczonem zostało ułożenie planów do 5 b. m. Budowniczym PP. Soane, Nash, Smirke i Wyatt do wyboru Króla.

Gazety tutejsze umieściły następujący artykuł z Gazet Pekieńskich przez Doktora Morrisson przełożony :

Z Pekinga d. 25 Lipca 1873.

J. C. K. Mość kazał dnia dzisiejszego następujący rozkaz ogłosić: „Ponieważ od d. 16go t. m. ciągle deszcz pada, a Mnie bardzo wiele obchodzi, i we dnie i w nocy troskam się o to, czyli deszcz całego kraju nie zaleje, chcę naręście wybrać taki dzień szczęśliwy na uproszenie pogody. Rozkazuję przeto, by towarzystwo Kapłanów sekty Taon w wysokim pałacu postawiło ołtarz i odprawiało modły. Mianuję na to Moiego starszego syna, ażeby wyszedł i ofiarował kadzidło, rozkazuję King Shing Tsin Wangowi, aby udał się do świątyni Boga wiatrów i Boga obłoków i także ofiarował kadzidło; polecam mu oprócz tego, by poszedłszy do świątyni pór roku i do świątyni Boga grzmotów także na ich ołtarzach zapalił kadzidło. Rozkazuję oraz, ażeby Twangin całym tym obrzędem kierował, by Fuhsing był dniem i nocą przy ofiarach przytomny, a Hanzhea, by ofiarujących kadzidło podzielił, którzy mają częściami odprawić ofiarę. Przestrzegajcie tego.,,

Z Pekinga d. 31 Lipca 1873.

“Spowodu deszczu padającego od d. 16go t. m. rozkazałem d. 25go odprawiać modły. Dnia dzisiejszego rano zaczęły podczas świtania rozrzedzać się obłoki

zaco największą przenikniony wdzięcznością wydać następujący rozkaz: „Mojemu najstarszemu synowi podany niech będzie kawał Tybetańskiego kadzidla, z niem udawszy się do wielkiej świątyni niech z pobożnością i szczerością padnie na kolana i niech złoży podziękowanie. Gdy się to stanie kazać poznosić ołtarze. Zanieść także kadzidla do świątyn Bogów pór roku, wiatrów, obłoków i grzmotu i złożyć im dziękczynne modły. Kapłani odprawiający je dostaną nagrody z nadwornego Cesarzkiego biura. Słuchajcie tego.”

Z Kantonu d. 17 Września 1873.

Dnia 10 b. m. był Podkomorzy u Gubernatora i powiedział mu, że Bogu Namhoy chce złożyć ofiarę jesienną. Dnia 11 wydał Gubernator odezwę na pąsowym papierze i nakazał obrzęd religijny na d. 14 t. m. jako dzień urodzin Cesarza i rocznica jego dziesięć tysięcy letniego życia. Obwieszczono, ażeby dnia wspomnionego o 4 godzinie z rana wszyscy Officerowie i Urzędnicy cywilni udali się w ubiorach dworskich do przedsieni poświęconey J. C. Mości, i tam, jak zwyczajnie przy podobnych okolicznościach, mają paść na kolana. Przez 3 dni przed urodzinami i przez 3 dni po urodzinach mają nosić ubiór dworski, wyjąwszy d. 9ty i 15 jako w rocznicę śmierci niektórych członków Cesarzkiej rodziny. D. 11go t. m. udał się Gubernator Fooyuen w towarzystwie Officerów i cywilnych urzędników miasta Kantonu do świątyni Królowey Nieba i Bożyszczu temu złożył jesienną ofiarę.

Yun-lung jeden z przedniejszych cłowych urzędników północy doniósł J. C. M. że roku tego przychody cłowe zmniejszone zostały o 11,8090 Taciow, za co nie

tylko on i inni urzędnicy odebrali negację, ale oprócz tego musiał jeszcze sumę, ktorey niedostawało zapłacić z własnego majątku. „

Jak wielkiy wagi jest Meksyk we względzie skarbowym dla Hiszpanii, okazuje to wyciąg szczegółowy umieszczony w ostatnich numerach Gazety Goniec, gdzie jest mowa o handlu w Vera cruz.— Handel miasta tegoż, aż do najnowszych czasów jedynego portu Nowey Hiszpanii w zatoce meksykańskiej, z ktorey prowadzą handel z Europą, rozpoczął się w r. 1795 stósownie do rozkazu królewskiego, pod dozorem trybunału handlowego, złożonego z 24 kupców wraz z radcami, assesorami i innymi co rok obieranemi członkami. Ci zgrupowali się co tydzień z lub 3 razy, lub gdy potrzeba było i więcej, i w pierwszej instancyi rozstrzygali spory handlowe bez kosztów dla stron. Według danej sobie instrukcyi obowiązani byli co rok w 31 Grudnia zdać Królowi sprawę, i w ogólnym bilansie wystawić ilość i wartość rozmaitych artykułów do Starey Hiszpanii i oney osad wyprowadzonych lub zamtąd wprowadzonych, wraz z uwagami nad zdaniem sprawy lub środkami jakie uznali za najstósowniejsze dla polepszenia handlu i związków pomiędzy obiema królestwami. Z tych tedy doniesień, zatem z najpewniejszych źródeł, wyciąty jest następujący wykaz, gdzie, jak się samo przez się rozumie, wszystkie przemycane towary, ktorých ilość i wartość niekiedy bardzo znaczna bywa, nie jest objęta. Z produktów narodowych hiszpańskich i obcych wprowadzono w latach 15 od 1796 aż włącznie do 1810 (w ktorymto czasie od 1796 do 1801

trwała woyna, od 1802 do 1804 pokóy, od 1804 do 1807 woyna, w 1808 w połowie woyna, w połowie [pokóy, 1809 i 1810 pokóy) towarów za 138 mill. 512,396 dollar. a w złocie i srebrze, koszenilli, cukrze i innych produktach wywieziono za 159 mill. 617,220 dollar. Względnie handlu z Ameryką hiszpańską w tym 15letnim przeciągu czasu wynosił przywóz 17 mill. 309,534 doll.; wywóz 10 mill. 490,506 doll. przywóz i wywóz czyniły razem 358 mill. 177,588 doll.; zatem w przecięciu, rocznie na 23 mill. 878,506 doll. W latach od 1797 do 1811 handel Nowey Hiszpanii bardzo był woyną uciśniony; atoli takowy kwietnął bardziej od roku 1803 do 1808, gdy neutralni mogli prowadzić handel, który onym pierwey był wzbroniony. Przywóz ze Starey Hiszpanii składał się z wina, wódki, papieru i rozmaitych ręko-dzielnianych artykułów, a z innych części Europy, za pomocą portów hiszpańskich obeymował rozmaite towary ręko-dzielniane, płótna niemieckie i inne artykuły. Za to wyprowadzono z Nowey Hiszpanii mało, lecz bardzo kosztowne artykuły, iako to: złoto, srebro, koszenillę, cukier indygo, iakoteż materiały okrętowe tego kraiu, miedź, drzewo niebieskie, pięprz, korzeń jalapy, wanilię, korzeń sasaparelli i t. d. do Europy, a mąkę, mydło i t. d. do osad hiszpańskich. Koszenillę naylepszą wydaie Nowa Hiszpania, i to tylko prowincya Oaxara. Takowey wywieziono w latach 15, w przecięciu rocznym 15,215 aronów, wartości 1 mill. 328,040 dollar. Wszystko złoto i srebro nabywane w Nowey Hiszpanii prowadzono w sztabach do mennicy meksykańskiej i tam bito pie-

niądze. Od r. 1690 aż do 1732 włącznie przerobione srebro na pieniądze wynosiło 272 mill. 796.902 doll.; od r. 1733 do 1771 wybito srebra za 432 mill. 917.805 doll., a złota za 19 mill. 689.014 doll.; w 39 latach od 1772 aż do 1810, wybite srebro wynosiło na 782 mill. 603.440, a złoto na 43 mill. 44122 doll. Przychód z kopalni w 121 latach od 1690 aż do 1810, włącznie wynosił w srebrze 1488 mill. 318.147 doll., a w złocie 53 mill. 733,136 doll.; razem 1542 mill. 51,283 dollarów.

Z Włoch d. 6 Maja.

Królewic Niderlandski Fryderyk wyjechał d. 3 b. m. z Florencyi przez Pizę do Genui.

N. Xiężna Parmeńska pojechała d. 26 Kwietnia przez Novi do Genui dla odwiedzenia N. N. Królestwa Sardyńskich. Przybyła d. 28 inkognito pod nazwiskiem Hrabiny Colorno do tego miasta, i zamyslała udać się zamtąd dnia 8 Maja do Liworna, czeka na nią Neapolitańska fregata, dla przewiezienia jej do Neapolu. Nieobecność Xiężny Jmci. trwać będzie dwa miesiące.

Z Rzymu d. 8 Maja.

Po szczęśliwym wyzdrowieniu z ostatniej choroby, przeniósł się wczoraj Ojciec S. z pałacu Kwirynałnego do Watykańskiego.

J. Świątobliwość mianował Kardynała Pallota legatym prowincyi Marittima i Campagna, a Kardynała Rivarola legatym Rawenny.

Z Sztokolmu d. 9 Maja.

N. Król Angielski doniósł urzędowo naszemu rządowi, iż kupieckie o-

kręty Szwedzkie przybywające z Szwecyi z dozwolonemi towarami, od 1 Czerwca nie będą większego wchodowego i wychodowego cła od Angielskich opłacać. J. K. M. rozkazał nawzajem aby okręty Angielskie podobnychże korzyści w naszych portach doznawały. Wyjętemi są od tego okręty z osad Angielskich lub Angielskie prosto z tamtąd z towarami przybywające.

Królewic Następca tronu z swoją Małżonką zjadą d. 2 Czerwca do obozu pod Schonen.

Kommissyia budżetowa w Sejmie Norweskim wniosła o wyznaczenie na utrzymanie Dworu Królewica Następcy tronu, jako Vicekróla 24,000 species talarów, które jednak nie mają być w właściwy budżet wciągnięte.

Pod brzegami Götensburgskiemu złowiono w tym roku 9000 beczek sędziów.

Od brzegów Menu d. 12 Maja.

Sr dkowy komitet związku rolniczego gospodarstwa w Królestwie Wirtembergskim wyznaczył na rok 1824 trzy nagrody do ożywienia krajowego przemysłu: 1) Czterdzieści dukatów i medal srebrny za wynalezienie przez Wirtemberczyka naydogodniejszy do krajowego lub domowego gospodarstwa lub też technicznego użycia maszyny; 2) trzydzieści dukatów za chemiczne odkrycie do ułatwienia lub udoskonalenia rolniczego lub technicznego gospodarstwa; 3) 20 dukatów i medal srebrny za zaprowadzenie i rozszerzenie nowej kultury, która przyłożyłaby się istotnie do prywatnego i narodowego dobra kraju.

W Bielefeld usiłują teraz na sposób Irlandzki robić płótno 40 łokci długie,

a ewierci szeroki. Pierwsze usiłowanie dobrze się udało.

Przypowieść ludu niesie, że obfite w hrabaszce lata oznacza wielkie urodzaje. Jeżeliby to było prawdą, tedy w Nadreńskich okolicach spodziewać się można obfitego urodzaju, bo od początku wiosny pokazuje się mnóstwo hrabaszczów.

Kanton Szwaycarski St. Gallen zawarł z Królestwem Wirtembergskim kontrakt na 3000 beczek soli, każda po 550 funtów, na 12 lat od r. 1825.

Między Lipskiem i Nordhausen pomnożona teraz została poczta. Listy, pakiety i pieniądze, oprócz zwyczajnych dni pocztowych, odchodzą co środa i sobota do Nordhausen, i t. d.

Mianowany na miejsce P. Wangenheim Kr. Wirtembergskim Posłem Seymu związkowego Radca Stanu Baron Trott przybył d. 4 b. m. do Frankfortu.

Zmarły w Minden Podpułkownik Szonowski odzyskał tamtejszym ubogim 50 talarów.

Stany Wirtembergskie na posiedzeniu d. 1 b. m. postanowiły większością 53 głosów przeciw 31 prosić Króla o zniesienie dotychczasowych kollegiów przy Ministerstwach spraw wewnętrznych i skarbu.

Pamiętników z wyspy S. Heleny Hr. Las Casas wychodzi teraz w Paryżu drugie pomnożone wydanie. Jako dodatek do tego dzieła służyć mogą Pamiętniki Generała Pelet o wojnie w r. 1809 których dwie pierwsze części w tym miesiącu z druku wyйдą, a drugie dwie co-kolwiek później.

Z Stambułu d. 26 Kwietnia.

Po długu trwającym południowym

wietrze, który wyszły z tutejszego portu oddział floty z przyłączoną do niego znaczną liczbą przewozowych okrętów w okolicach stolicy zatrzymał, nastąpił d. 21 b. m. północny wiatr, który nie tylko temu oddziałowi, ale i reszcie floty pod osobistem rozkazem Kapita. Bas-y pozwolił wyjść pod żagle. Ostatni oddział składał się z admirałskiego okrętu o 74 działach, 5 fregat i korwet, i 30 działowych szalup nowej budowy z płaskimi dnami. Sądzą powszechnie, że ta flotta krótko pod Dardanellami zabawi.

Podług doniesień z Smirny pod d. 17 Kwietnia stronnictwa w Morei prowadziły z sobą otwartą wojnę. Wojska senatu, wsparte Hydryiotami i Spezjotami, obległy Napoli di Romania, bez nadziei jednak dopięcia swojego zamiaru, ponieważ Pano Kolokotroni (syn) Metaxa, a zwłaszcza znana Bobelina, która podczas rewolucji (zwłaszcza przez fałszowanie monety) wielki zrobiła majątek, przez regularne wypłacanie żołdu małą za sobą osadę. Kolokotroni (oyelec), Pietro-Bey i Karalampi opasani byli w Trypolizy, lecz przez zbrojną niedawno wycieczkę zadali obleżniom wielką klęskę. Roziątrzenie tak jest wielkie, iż Bobelina oświadczyć miała, że wolał raczej główną tę twierdzę Pelopenesu oddać Turkom, niżeli niezwdzięcznym swoim ziomkom.

Najnowsze doniesienia z Zante pod d. 2 Kwietnia zawierają co następuje: (*)

(*) Ostatnie doniesienie, któreśmy o śmierci Lorda Byron udzielili, było pisane z Korfu pod dniem 26 Kwietnia. Aż do dnia tego zda się, iż niezmienił się stan rzeczy w Grecyi.

W Patras znajduje się 3 Baszów, którzy mają pod swoimi rozkazami około 2500 piechoty i 500 jazdy; w zamku Morei stoi Jussuf Basza z 2000 ludzi, w Lepanto i zamku Rómelii Islam-Bey, Albańczyk z 2500 ludzi, pomiędzy którymi 1800 Albańczyków. Cztery te twierdze, w których ma naczelne dowództwo Jussuf Basza opatrzone są w działa, artylerzystów i na długi czas w amunicyją, a w żywność przynajmniej na 8 miesięcy. Lord Biron usiłował przed niejakim czasem Albańczyków, którzy niechętni byli, iż nie wypłacano im żołdu, obietnicą wypłacenia im zaległego żołdu i oprócz tego 10,000 talarów nakłonić do poddania twierdzy Lepanto; lecz nie skłonili się do jego żądania; tymczasem Jussuf Basza znalazł sposobność do wypłacenia im połowy zaległego żołdu, a za drugą osobliście zaręczył, poprzysięgli więc na nowo bronić twierdzy. Koron i Modon mają 3000 osady. Grecy z niewielką siłą stoją o kilka godzin drogi od tych twierdz, których opanowanie w teraźniejszych okolicznościach nie jest podobnem.

Z Anglików, którzy z Lordem Biron do Missolungi przybyli, opuściło już 22 służbę Grecką dla złego się z nimi obchodzenia, z których 16 odbywa kwarantannę w Zante i zamysłają do Anglii powrócić, gdzie nie naleyszą zawiozą wiadomość o stanie Grecyi. Sądzą oni z resztą, że i Lord Biron nie długo tam zabawi; Sulliotci na których on i Maurokordato najwięcej polegali, zabili znowu niedawno w kłótni dwóch Anglików.

W Prewesie, Arta i Janinie dowodzą Baszowie Neszyd, Omer Vrione i

Ismael Plastica 10, do 12,000 Albańczyków. Pod Wrachori stoi około 2000 powstańców pod Konstantynem Bozzari, którego zamysłem jest opanować Artę, lecz dotąd na próżno. Albańczykowie zdają się znowu ściśle z Turkami trzymać, i nakłonienie ich do związku z powstańcami zupełnie upadło. Sulliotowie tylko, w wojnie i pokoju straszny, ale nieliczny szczep, trzymają ciągle z Grekami, ale przyjaźń ich drogo ostatniem przychodzi.

Listy z Alexandryi pod d. 26 i 30 Marca donoszą o nieszczęściu, które d. 21 tegoż miesiąca Kair spotkało. W dniu tym po południu wzechrzył się okropny pożar w cytadelli, która nad miastem góruje i znajdują się wielkie składy prochu. Mimo wszelkich usiłowań ugaszenia, rozszerzał się coraz dalszy ogień, i w wieczór dwa do trzech małych składów prochu wyleciały z wielkim hukiem na powietrze. Szczęściem, że ogień nie doszedł do wielkiego składu, w którym znajdowało się 60,000 cetnarów prochu, bo cały Kair byłby w gruzy zamieniony. Pożar trwał od 21 z południa aż do 23 z rana. W nocy z d. 21 na 22 wyleciał jeszcze jeden mały skład prochu na powietrze. Wszyscy mieszkańcy przestraszeni tym wypadkiem, uciekali z miasta; zamięszanie było bez granic; każdy myślał tylko o uratowaniu siebie, sądząc, iż całe miasto zniszczone zostanie. Zrządzona szkoda przez wysadzenie składów prochu jest znaczna; kilka tysięcy mieszkańców, pomiędzy którymi znajduje się Ali-Bey, Silihdar Wicekróla, który szczególnie przykładał się do ugaszenia ognia, mieli przy tem życie utracić. (Dostrzegacz Austriacki.)

D O D A T E K
D O N° 42.
G A Z E T Y K R A K O W S K I E J

z KRAKOWA DNIA 26 MAJA 1824 ROKU WE ŚRODĘ.

— Z Krakowa. —

Kompania Plastyczno - Gimnastycznych Sztuk z 1600 osób złożona pod dyktandem Giera starszego, pod dyktandem kilku nastu wystawieniach w tutejszym Narodowym Teatrze, wyjeżdża z naszej Stolicy do Warszawy, i życzyć im należy, żeby tam przez zręczność swoją i dobor osób podobnie jak tu uzyskała oklaski Widzów.

Z Pragi d. 13 Maja.

Po upłynięciu 4 lat mieli mieszkańcy tutejsi nieocenione szczęście widzieć dziś o godzinie 3 z południa przybyłych w pożądanym stanie zdrowia NN. Cesarza i Cesarzową. Licznie zebrani mieszkańcy po wszystkich ulicach i placach, przez które NN. Cesarstwo przejeżdżał, witali Ich z serca pochodzącymi radosnymi okrzykami. Lubo J.C.K.M. zabronił wszelkich uroczystości na swoje przyjęcie, raczył przecież dozwolić tutejszy miejski konny gwardyi towarzyszyć sobie od granic miasta aż do zamku Królewskiego, do którego przy kilkokro-

tnych okrzykach wiernych swoich podanych wysiedli, i stosownie do najwyższego Rozkazu, przyjętymi tylko byli z najwyższem uszanowaniem przez Xcia Arcybiskupa, Wielkiego Burgrabiego i naczelnie dowodzącego Jenerała. NN. Cesarstwo raczyli w najłaskawszych wyrazach oświadczyć swoje ukontentowanie z serdecznego Ich przyjęcia. Pochlebiamy sobie nadzieją, że NN. Cesarstwo zabawią czas miłki w naszym mieście. Dniem pierwej poprzedził Ich tu wieczorem J.K.W. Xiążę Salerno z Wysoką swoją Małżonką, Arcyksiężną Klementyną, a w kilka godzin po Ich przybyciu nadjechał J. K. W. Xiążę Fryderyk August Saski z Wysoką swoją Małżonką, Arcyksiężną Karoliną.

Z Wiednia d. 15 Maja.

J.W. C. K. rzeczywisty tajny Radca, Szambelan, Minister Stanu, Konferencyjny i Skarbowy, Hr. Stadion, umarł dziś rano w Baden, dokąd udał się na poratowanie osłabionego od kilku miesięcy przez napad paraliżu zdrowia.

J. C. K. M. najwyższą swoją uchwałą z d. 24 Kwietnia r. b. wakujące rządziectwo Sędziego w cyrkułe Stanisławowskiemu udzielić najlaskawiej raczył Protokoliście rady przy Galicyjskim Sądzie apelacyynym, Grzegorzowi Krasnopskiemu.

Z Hagi d. 10 Maja.

Na dzisiejszem posiedzeniu Stanów jeneralnych druga izba uwiadomiona została od pierwszey, że niektóre przez nią przyjęte tytuły cywilnego Kodexu, iako to o prawie własności, doczesnem używaniu i o ostatniej woli, odrzuciła. — Potem wniesionych zostało kilka projektów do ustaw, iako to o stęplu, opłacie od wpisów i od zagranieczney pożyczki, &c. P. Barthelemy wniósł potem, aby prosić N. Króla, iżby jeszcze raz rozkazał wziąć pod rozwagę handel zbożowy, a inny Deputowany podał projekt, aby z Anglią zawarty mógł być traktat zamiennego handlu zboża za osadnicze towary.

Z powodu rocznicy urodzin Króla. wney Maryianny był wielki bal u Dworu.

D. 6 przybył tu wielki Podkomorzny N. Cesarza Rossyi Xże Nariszkin.

Dla tem świąteczniejszego obchodu wielkiego jubileuszu Patrona Mechliny S. Romualda w roku przyszłym połączona być ma z tą uroczystością wystawienie pięknych sztuk, która odbędzie się dnia 25 Lipca 1825.

Wielki obraz P'ennemana, wystawiający bitwę pod Waterloo kupił Krol za 40,000 ZH.

Algierskie korsarskie okręty za powrotem do portu zostały rozorożone i zatopione, aby nie dostały się w ręce Anglików.

Z Karlsruhe d. 2 Maja.

D. 30 Kwietnia przybył tu panujący Xże Brunświcki, a wczoray Xże Saski Jan z swoją Malżonką.

Dnia 24 i 25 Maja 1824 r.

Cena Zbó ż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.	2.	3.	4.
Korzec	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
— Pszenicy	10 15	9 —	8 15	8 —
— Żyta	6 —	5 15	5 —	4 15
— Jęczmienia	4 —	3 15	3 12	— —
— Owsa	3 15	3 12	3 6	— —
— Jagiel	16 —	15 —	14 —	— —
— Grochu	6 —	5 15	5 —	— —
— Kzepak	— —	— —	— —	— —

W Gdańsku dnia 13 Maja.

Łasze 3° Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	480	do	600
Żyta	—	—	270	—	300.
Jęczmienia	—	—	198	—	210.
Owsa	—	—	150	—	198.
Grochu	—	—	270	—	300.

LOTERIA KRAIOWA.

W 87 Ciągnienu dnia 26to Maja r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z kola zostały Numera następujące:

20. 61. 64. 67. 86.

Przyszle 88 Ciągnienu dnia 2 Czerwca r. b. przypada.

U W I A D O M I E N I E.

Dentysta i Doktor Chirurgii P. Kalliga, wyjezdziając z Krakowa, zostawił w Antyce pod Gwiazdą w ulicy Floryjańskiej pod Nrem 549 u P. Stanisława Zukowskiego, przepis na proszki swej kompozycji do czyszczenia zębów, u twierdzenia dziąseł i chroniący od skorbutu, tudzież Tinkturę przeciw Skorbutowi. Zyczący sobie tego obojga, dostć każdego czasu mogą w wzmiankowaney wyżej Aptece.

UW I A D O M I E N I E.

W Księgarni Jana Mija w ulicy Flo-
ryjańskiej znajduje się:

*Sposób robienia Wody Żywicznej, teyże
używanie i skutki pomysłne.*

W roku 1824 drukowany.

Cena exemplarza groszy 15.

Doniesienie Teatralne.

Artyści Dramatyczni Polscy, pod
zaszczytnym i gorliwym Przedsiębior-
stwem J. P. J. N. Kamińskiego mający od

lat kilkunastu swój pobyt we Lwowie,
ziadają nie zawadnie na Kontrakry Sto-
Jańskie do Krakowa, aże przed czterema
laty, chlubnie uzyskali, powszechnie tu-
teyszey Publiczności Zadowolenienie, spo-
dzielając się należy, iż pomnożeniem To-
warzystwa, prócz kilku Członków zna-
ną z pięknego Spiewu J. Pannę Gebłownę,
i wystawieniem Szuk okazałych ocze-
kiwaniem Przeswietney Publiczności zu-
pełnie odpowiadając, Względę ty Jey, dla
siebie, i tego rodzaju zabawy ustalą.

D O N I E S I E N I A.

Niżej podpisany Notaryusz M. W. K. do sprzedarzy przez publiczną licytacją
Domu pod Zamkiem w Krakowie w Wydziale Piasek pod Nr. 244 sytuowanego, do
Successorów niegdę Franciszka i Jozety Dyktarskich małżonków należącego. — Re-
zultacyą W. Trybunału d. 6 Lutego 1824 N. 176 delegowany, po nastąpionym zło-
żeniu i publikowaniu warunków, uwiadomia: że licytacją pierwszą Przedstanow-
cza, w Kancellaryi podpisanego w Ulicy S. Jana N. 466 w dniu 4 Czerwca r. b.
o godzinie 9 z rana od summy przez Radę Familii podanej 800 Złp. w monecie
srebrney kurant nastąpi. Warunki Licytacji i Zbiór objaśnień w Kancellaryi pod-
pisanego są do przejrzenia. — W Krakowie d. 21 Kwietnia 1824 r.

Olearski.

Pisarz Trybunału I. Instancyi W. M. Krakowa i Jego Okręgu, podaje do pu-
bliczney wiadomości, iż P. Tomasz Jarzyński Komornik przy Sądach tuteyszych
uskutecznił w dniu 10 Lipca 1823 r. zajęcie Kamienicy w Krakowie w Gminie I.
Okręgu I. pod L. 14 między Kamienicami od południa z Domem P. Michala Chę-
cińskiego, od północy z Domem Pani Frölichowej graniczący Franciszka i Bar-
bary Wiśniowskich Rymarzy, Obyw. W. M. Krakowa własnicy, którzy na emai-
kami są: P. Antoni Kuczkowski, Tomasz Wiśniowski, dłużników syn, P. Dominik
Masłowski, a to na satysfakcyją przewży od summy 5901 Złp. zaległej, tudzież
kosztów eksekucyynych, z mocy Wyroków: 1go Trybunału I. Instancyi d. 2go
Lipca 1822 r. zaochnie, 2go Trybunału I. Instancyi d. 20 Września 1822 ocznie,
3go Sądu Appellacyynego d. 29 Kwietnia 1823 z eksekucją bez kaucyi na Franciszku
i Barbarze Wiśniowskich Małżonkach Rymarzach w Krakowie przy Ulicy Grodz-
kiej pod L. 34 zamieszkałych na rzecz PP. Magdaleny Zaleskiej z upoważnieniem
Męża Józefa Zaleskiego, Obywatela Kraiowego działającą pod L. 72, Wiktorvi
Borkowskiej, z upoważnieniem Męża Andrzeia Borkowskiego Kupca W. M. Kra-
kowa pod L. 343, Pani Rozalii Chudeckiej z upoważnieniem Męża Józefa Chudec-
kiego O. K. pod L. 78, P. Ignacego Kulpińskiego funkcyami ekonomicznymi tru-
dniącego się w Krakowie w Rynku pod L. 456 obrane zamieszkanie mającego, Pani
Konstancyi Trzecińskiej z upoważnieniem Męża swego Jana Trzecińskiego i Obywa-
tela Kraiowego pod L. 222, Felixa Slotwińskiego Adwokata pod L. 78, Wincentego
Szpora Adwokata iako Franciszka Wołoszczyńskiego i Jozefa Karczyńskiego sęd-
ownie ustanowionego Kuratora pod L. 269 w Krakowie zamieszkałych. — Protokół
zajęcia tegoż Domu PP. Alojzemu Filipowiczowi, Pisarzowi Sądu Pokoju Okręgu I.
W. M. Krakowa, Szymonowi Białeckiemu Wójtowi Gminy pierwszey Wol. Miasta
Krakowa, Woyciechowi Gawlikowskiemu Obyw. W. M. Krakowa przy Ulicy
Szewskiej zamieszkałemu, tudzież Franciszkowi i Barbarze Wiśniowskim Małżon-
kom d. 2 Września 1823 r. prawnie wręczonym i tenże w Vol. III. Księgi zajęcia
Aktów Hipoteki W. M. Krakowa z Okręgiem d. 30 Września 1823 r. na karcie
485 Nr. 94 oraz w kancelaryi Trybunału w Księdze III. Zajęcia nieruchomości

pod L. 103 od stronnicy 884 do stronnicy 888 d. 13 Października 1823 wpisanym został. — Sprzedarz tego Domu popierać będzie P. Felix Słowiański O. P. D. Adwokat przy Sądach tutejszych w Krakowie przy Ulicy Szerokiej pod L. 78 zamieszkały. — Warunki Licytacji Wyrokiem Trybunału dd. 15 Maja 1824 r. zatwierdzone są następujące:

1. Cena szacunkowa tej Kamienicy przez Wierzycieli popierających ustanawia się na pierwsze wywołanie w Summie 10,582 Złp. podług oszacowania przez w sztuce biegłych. —

2. Ciąg licytowania mający 1/10 część Summy szacunkowej jako vadium złoży, od którego jedynie P. Wiktorya Borkowska, tudzież P. Ignacy Kulpiński i P. Konstantyna Trzcinka wolnemi są.

3. Nabywca obowiązany będzie zapłacić wszelkie koszta exekucyjne i popierania licytacji do rąk P. Felixa Słowiańskiego Adwokata popierającego Licytacją, a to natychmiast po wyczeniu Wyroku przysądżającego też koszta. —

4. Wnien będzie zapłacić także podatki zaległe, jeżeliby się jakie okazały.

5. Wypłaty w warunku 3m i 4tym wyrażone z ceny szacunkowej potrąci sobie Nabywca, resztując zaś Summę szacunkową przy sobie zatrzyma aż do skutoczenia Klasyfikacji, po nastąpieniu której, każdego Wierzyciela stosownie do umieszczenia w planie Klasyfikacji wraz z procentem od daty nabycia zaspokoi. —

6. Summy widerkaufowe też Kamienicę obciążające pozostaną przy niej jako ciężar stosownie do Planu Klasyfikacji.

7. Niedopełniający warunków Licytacji utraci Vadium na korzyść Sukcessorów X. Kajetana Kulpińskiego i oprócz tego nowa licytacja na jego zysk lub stratę ogłoszoną byłaby. Wzywają się razem wszyscy Wierzyciele hipoteczni i Osoby prawo rzeczowe mający ażeby pod prekluzją na pierwszym terminie Licytacji złożyli na Audyencyi Trybunału wszelkie tytuły swych wierzytelności z wykazem pretensyi i ustanowieniem Adwokata.

Do takowej Licytacji wyznaczają się trzy terminy

Pierwszy d. 30 Lipca 1824 r.

Drugi d. 3 Września 1824 r.

Trzeci d. 5 Października 1824 r.

Jeżeli jednak na pierwszym terminie Summa szacunkowa za ofiarowaną będzie przysądzenie stanowcze na rzecz ofiarującego nastąpi. —

W Krakowie d. 24 Maja 1824 r.

Kuliczkowski, Pisarz.

Kąpiele Siarczane w Krzeszowicach w Okręgu Rzeczypospolitej Krakowskiej, z skutków lekarskich sławne, rozpoczną się d. 15 Maja r. b. — Pawillon, dworki większe i mniejsze, tudzież gmach wysokie łazienki zwany, szczególnie z Wygody i czystości zalecają się. Pałac ku zabawie publiczney codziennie otworzony będzie, gdzie Bale i Kassyna, równie podczas tegorocznych Kąpiel dawane uprzyjemnią wieczory. Osoby potrzebujące Kąpiel mineralnych żelaznych, takiemż usłużone być mogą. Lodownia i Piwnice do użytku wolnego bawiących na kąpielach gości są przeznaczone. — Dla ułatwienia komunikacji z Krakowem, ustanowiona jest z strony Rządu poczta na czas trwających Kąpeli. —

Dzierżawca Wieczysty folwarku Poiezuickie zwanego utrzymując Krów kilkanaście życzy sobie sprzedawać mleka garniec po groszy 15 zimną i latem prosto z wydoin. Ze zaś Krowy ciągle na stajni są utrzymywane mleko więc jest gęste a szczególnie na śmietankę zdatne. W tymże samym folwarku są na pierwszym piętrze dwa Pokoje na letnie mieszkanie, tudzież na dole obszerne mieszkanie do którego stajnia, Wozownia, ogród i grunt podług życzenia dodany być może, każdego czasu do wynajęcia, o czem dowiedzieć się można w Kleparzu pod N. 61.

W Cegielni Kralewskiego na Kazimierzu pod L. 36 znajduje się za najmierniejszą cenę Wapno i Cegła w każdym czasie w różney ilości do sprzedania; chcący nabycia lub większej ilości zakontraktowania, zechcą się udać do tejże Cegielni do będącego tam Rządzący.